

Hardanger

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Innkalling: **HARDANGER UNGDOMSRÅDSMØTE**
Dato: **Torsdag 04.14.2018**
Stad: **På toget til Oslo**
Tid: **10.00 - 12.00**

HU-sak 15/18 **Førebuing møte med Hordalandsbenken**
HU-sak 16/18 **Ymse**
HU-sak 17/18 **Informasjon om arbeid frå den einskilde**
 kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.

Forfall må meldast:
Hardangerrådet v/Trude Læg Reid Rinaldo
tlf 53 67 14 50 /489 54 550
mail: trude@hardangerradet.no
Varamedlemmene møter etter særskild innkalling.

Hardangerrådet / Kinsarvik 29.11.2018

Trude Læg Reid Rinaldo
Konsulent Hardangerrådet/Sekretær Hardanger Ungdomsråd

SAKLISTE:

HU-sak 15/18 Førebuing møte med Hordalandsbenken

Vedlegg: Presentasjon til møtet
 Mailar om responstider i Hardanger frå helesføretaka

Me går gjennom presentasjonen og førebur det som skal seiast og kven som skal prata.
På telefonmøte vart det avklart at det er Marte sin historie me deler.

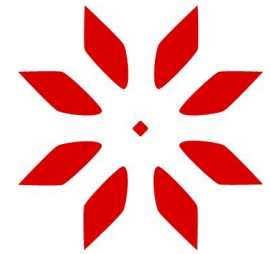
HU-sak 16/18 Ymse

HU-sak 17/18 Informasjon om arbeid frå den einskilde
 kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

Hardanger Ungdomsråd møter Hordalandsbenken på Stortinget 4.12.18

Tusen takk for invitasjonen!

Hardanger
Ungdomsråd

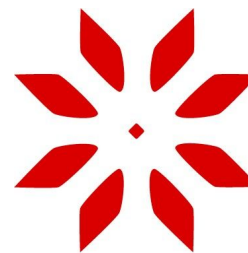
... med auge for framtida!

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

I dag vil me ta opp:

LOVBESTEMT RESPONSTID PÅ AMBULANSE

Dette har vore tema på rådsmøter, og på Hardanger UngdomsTING, og er veldig viktig for oss som veks opp og skal leva i Hardanger.

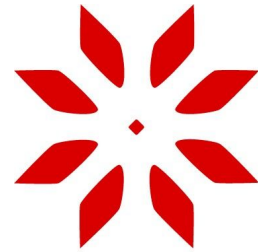
Dette er ei ungdomsrådssak fordi me er framtida til Hardanger. ME representerar også framtida i distriktsnorge.

ME vil bu ein trygg stad, då er krav til responstid heilt avgjerande.

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

Dette har me gjort:

- ★ Henta inn responstider frå Helse Fonna, Helse Bergen og Helse Vest
- ★ Skrive brev og uttale til Helse Fonna, Helse Bergen og Helse Vest
- ★ Sendt brev til Terje Breivik
- ★ Diskutert saka på Hardanger UngdomsTING i 2017
- ★ Invitert Helseføretaka og ambulansetenesta og politikarar til Hardanger UngdomsTING 2018
- ★ Og no er me her på Stortinget og møter Hordalandsbenken

Hardanger Ungdomsråd

... med auge for framtida!

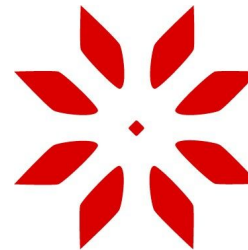
Hardanger

Til Helse Bergen
Til Helse Fonna

Kopi: Kommunane i Hardanger

Kinsarvik 16.03.2017

Hardanger

Særutskrift frå Hardanger Ungdomsråds møte 09.03.2017 i Eidfjord

«Vedtak:

Hardanger Ungdomsråd gjev denne uttalen og sender brev til både Helse Bergen og Helse Fonna der ein ber om eit møte med dei. Hardanger Ungdomsråd ber også om at dei gjer greie for korleis dei tenkjer at utfallet skal verta.

Uttale om Ambulanse og responstid frå Hardanger Ungdomsråd:

Me vil føla oss trygge.

Hardanger Ungdomsråd er uroa på vegne av Hardanger og distriktstinget når det gjeld omstrukturering av ambulansetjenester og kva det gjer med responstid. Hardanger Ungdomsråd representerar dei 7 Hardangerkommunane Eidfjord, Granvin, Jondal, Kvam, Odda, Ulensvang og Ulvik.

Det er store avstandar i regionen vår. Eksempelvis er det er 70 km frå Odda til Haukeli, 100 km frå Voss til Halne, 90 km frå Mundheim til Bergen og 80 km frå Norheimsund til Voss. I retningslinjene står det at responstida skal vera under 25 minutt i distriktet, skal me då godta at den er på 40 minutt? (I byområdet er krav til responstida 12 minutt)

Eksempel på gjennomsnittlege responstider i ulike deler av Hardanger:

- frå Ulvik er responstid i snitt på over 40 minutt, dårlegast i Hardanger
- frå Granvin er responstid i snitt på 28,1 minutt.
- frå Eidfjord er responstid i snitt på 36,1 minutt.
- frå Kvam er responstida i snitt på 18,1 minutt.

(Ikkje fått tal frå dei andre kommunane, derfor ikkje med her)

Legevaktordninga i Hardanger er no i gang, dvs at nattetid er det kun tilgjengeleg lækjarar i Odda og på Voss, gjer ikkje det behovet for lokalt bemanna ambulansar endå større?

Utifrå dette forventar me at det vert gjort tiltak for å bevare dei ambulansetjenestene som er i dag som eit minimum, og godtek ikkje at fleire ambulansetastasjonar forsvinn. Når ulukka først er ute, må denne tenesta vera eit minimum for å redde liv.

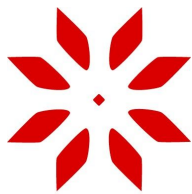
Me ute i distriktet er like viktige som menneske i byane. Helse er den same, og burde vera like mykje prioritert uavhengig om du bur i by eller bygd! Faren er at denne omstruktureringa vil svekka distriktet, for ein vil ikkje bu på ein plass der helse di ikkje er prioritert.»

Fruktbar helsing Hardangerrådet iks

Trude Rinaldo
Konsulent Trude L. Rinaldo
post@hardangerradet.no
www.hardanger.com

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida! Hardanger

Inngang i Hardanger slår ringen ambulansetjenesta

– Me kjem aldri til å gje oss i denne saka. Ho er så viktig for oss, og for at det skal bu folk her i framtida!

► **GRANVIN**

Det seier Marte Kristoffersen og Oda Medhus om verdien av lokal akuttberedskap. Fredag var det to ungdomane frå Granvin og Eidfjord saman med ungdommar frå dei sju andre ungdomsråda i Hardanger, som alle var kalla inn til Hardanger Ungdomsråd 2018, der alle rådsmedlemar kan møte.

Voss ungdomsråd var også invitert, då eitt av emna ungdommane drofta var kommunesamanslåing, og kva det kan få for fylgjer for dei unge.

På tinget stilte også ungdommar frå Samnanger kommune, som ofte har samarbeid med råda i Jondal og Kvam.

Sentralisering

Voss og Granvin skal slåast saman. Dermed vert Voss ein del av Hardanger, og omvendt. Etter 2020 vert også Odda, Ullensvang og Jondal ein kommune. Ungdomsråda frå Granvin, Voss, Eidfjord, Ulvik, Samnanger, Jondal og Kvam hadde kvar sine opplevingar av kva dette vil skapa av konsekvensar, men dei pekte alle på at det vil vera klokt å sikra representasjon frå alle grensene i nye konstellasjonar. Nokre av råda meiner ein bør halda liv i gamleråda, etter samanslåingane, til dømes i Granvin og Voss. Ullensvang ungdomsråd meiner det er mot å vil vera rett å leggja ned dei gamle råda, men at ein likevel sikra representasjon frå dei gamle kommunane.

Av andre fylgjer av samanslåing, ser ungdomsråda fare for at det kan fara til sentralisering og redusert kvalitet på ulike tilbod i dei områda som skal bu her, då må dei vera tryggt også i framtida.

Ambulanser er like viktig for unge som for eldre. Det er me som skal bu her, då må dei vera tryggt også i framtida.

Ein ordentleg oppmunda ungdom til å senda uttale til høyringa i Helse Ponna i saka om akuttberedning og medula om krav til responsivitet og tryggleik i nærmliggende. Elles var ungdomsråda oppmunda om å senda eit skriv til Helse Bergen ved direktør Hanssen, og be om eit møte.

get for seg ei annan sak som har engasjert ungdomsråda i fleire år, nemlig ambulansetjenesta og akuttmedisinsk beredskap. Stortingrepresentant Kjersti Toppe var til stades på tinget, og ho heldt eit foredrag der ho mellom anna rosa ungdomsråda for at dei alt har sendt eit presstebrev til Helse Bergen, etter at responsista då gått bort forlenga i samband med at ein endra på kvar ambulansane er stasjonerte.

– Lova seier at alle skal ha eit likeverdig tilbod når det gjeld tilgang på akutte helsetenester. Slik stoda er i dag fleire stader, mellom anna i Hardanger, så er ikkje dette uferle. Difor er det så få flør, da kjem dei vidare for desse tenestene, sa Toppe.

Marte Kristoffersen, leiar i Granvin Ungdomsråd og representant i Hordaland Fylkesungdomsråd, var kompromisslutt i sine innlegg i denne saka.

– Dette tok me opp med dykk i for og oss, men kva har skjedd? Me ser at responsista går opp i Hardanger. Ambulansetjenesta i Granvin er alt borte, og no vert tenesta i Eidfjord vurdert. Det gjer folk redda. Dette er ei teneste me har rett til, og ho må ikkje reduserast, sa Kristoffersen.

Dilemmaet
Steinar Bøe ved akuttmedisinsk avdeling i Helse Bergen var til stades på tinget som fagperson. Han gjev ungdomane rett i at dette er ei viktig sak.

– Ambulansetjenesta har endra seg mykje siste åra. Det er færre bilare utstasjonerte, men bilane er meir utstyrte og personell er meir utdanna, slik at det er i stand til å utfara bert hjelp når dei kjem fram til pasientane, fortalte han.

– Det er lite hjelp i det, om pasienten dør medan han vent på at bilen skal koma fram, svara Kristoffersen komant.

– Det er sett det som er dilemmaet me må ta omsyn til heile tida, både når planane

KLAR TALE: Ikkje ta bort ambulansetjenesta! Det er meldinga frå Hardanger ungdomsråd og Voss Ungdomsråd som er (frå venstre): Olav Riber Østlie (Ullensvang), Jera Håker Bekvaland (Voss), Marte Kristoffersen (Granvin), Elias Sævik Undal (Kvam), Tiri Eiken (Jondal), Oda Medhus (Eidfjord) og Bjerk Thorbjørnsen (Ulvik).

skal leggjast og ressursane skal brukast, sa Bøe, som då minnte forsamlinga om at det er eit kostnadsprosmål.

Leiar i Hardanger Ungdomsråd og Jondal Ungdomsråd, Tiril Eiken, tok då ordet og la til at ho heller vil ha ei ambulansetjenesta som kostar pengar, enn ei teneste som kostar liv.

– Dessutan er det langt fleire farlege arbeidsplassar i vår region enn mange andre stader der

folk stort sett berre jobbar på kontor. Her er bønder og skogsarbeidarar og entreprenørar, og det bør også telja inn i desse vurderingane, sa Eiken, og dette skatta eit samla ungdomsråd seg til med applaus.

Etter drøftingane fekk Hordaland eit kort intervju med Marte Kristoffersen og Oda Medhus. Medhus sit også i fylkesungdomsrådet, og ho akutte helsetenester som alle andre, seier det.

– Dette har me vore sterke i mot heile tida, og me kjem aldri til å gje oss i denne saka. I for valde me også å fokusera på denne saka, og då vart me møtt av vaksne som vart overraska. Det burde det ikkje vera, for dette er jo den viktigaste saka. At folk skal kunna føla seg trygge, og at dei har same retten til akutte helsetenester som alle andre, seier det.

– Me vert fortalte at me i framtida. Ja, vel, då får dei også

– Dei må høyra på oss
– Som Tiril så under møtet, så er det mange farlege arbeidsplassar her inne. Her er også veggen over Hardangervidda. Måskeblanen og sommaridat turistviser av turistar denne regionen. Me har også eit stort bytteområde i Sjøensdalen. All dette tilsier ei god helseteneste vert for redusa te. Difor kjempar me alt inn i for at det ikkje skal skje, liv i ungdomane.

► **Kari Ytanes**
ky@voss.no

Ungdomstinget valde debatt-temaet ambulansetilbodet i Hardanger
Vil ha trygge bygder

I MESSEN: Kunsthuset Messen i Åvik var arena for ungdommar frå alle dei sju Hardanger-kommunane, då Hardanger Ungdomsting var samla 19. januar. Alle foto: Trude Rinaldo.

Temaaet ambulansetilbodet fekk flest trøyster
då dei yngste politikkane stulle veljast ut eit mellom fleire aktuelle tema for vidare debatt.

ELI LUND
elilund@voss.no
93737084

– Helle 27 ungdommar kom på Hardanger, Ungdomsting og mange gode tema vart diskutert. Dette parallellt med at ein hadde å laga debatt og debattar, rapporterte Trude Rinaldo, sekretær i Hardangerrådet. I Helse Ponna i saka om akuttberedning og medula om krav til responsivitet og tryggleik i nærmliggende. Elles var ungdomsråda oppmunda om å senda eit skriv til Helse Bergen ved direktør Hanssen, og be om eit møte.

DISKUSJON: Skys og bussstilbodet i Hardanger var eit tema, diskutert om heilnattet på skulestene ett emne då dei unge diskuterte. I paneletenesten, som var til stades, og det valde samanslåingane var gjelede overraska over at temaaet vart valt på eige initiativ frå dei unge. Grunngjevinga frå dei unge var at det er eit viktig tema, og viktig for framtida at det er trygt å bu i Hardanger. Dagen vart avslutta med paneletenest med lokalpolitikkane frå Hardanger.

Ein politikkane sa han er glad for at ungdom er så opptente og engasjerte mellom anna akuttberedning og Odda sjøhelis.

– Ungdom må engasjere seg for å behalda dette tilbodet i Hardanger, vart det sagt.

Ambulanser er like viktig for unge som for eldre. Det er me som skal bu her, då må dei vera tryggt også i framtida.

BLIKJENT! Ungt entreprenørskap hadde aktivitetar. For lva gjer det attraktivt å bu ein stad? Jo, at det er arbeid og at det er trygt.

– Ambulanser er like viktig for unge som for eldre. Det er me som skal bu her, då må dei vera trygt også i framtida, vart det sagt ein av dei unge.

Ein ordentleg oppmunda ungdom til å senda uttale til høyringa i Helse Ponna i saka om akuttberedning og medula om krav til responsivitet og tryggleik i nærmliggende. Elles var ungdomsråda oppmunda om å senda eit skriv til Helse Bergen ved direktør Hanssen, og be om eit møte.

Adttenestevikingsen
Tidlegare på dagens hadde tin

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Dette har me funne ut om responstid i Hardanger:

Hardanger

Gj. responstid AKUTT

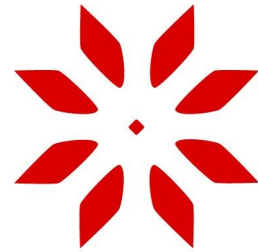
Lengste responstid

➤ Eidfjord :	.. over 22 minutt	.. over 60 minutt
➤ Granvin:	.. over 26 minutt	.. over 40 minutt
➤ Jondal:	.. over 36 minutt	.. over 50 minutt
➤ Kvam:	.. over 20 minutt	.. over 50 minutt
➤ Odda:	.. over 14 minutt	.. over 55 minutt
➤ Ullensvang:	.. over 33 minutt	.. over 50 minutt
➤ Ulvik:	.. over 29 minutt	.. over 50 minutt

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

Hardanger

VÅRT MÅL ER:

**LOVBESTEMT RESPONSTID
PÅ AMBULANSETENSTER
i HEILE NORGE**

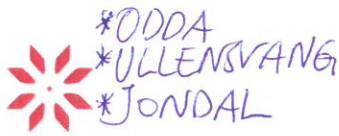
Tusen takk for at de tok dykk tid til og
hører på ungdommen - framtida til Norge!

HU Hardanger
Ungdomsråd
... med auge for framtida!

Tusen takk for oss!

Trude Rinaldo <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

Responstider Hardanger

2 e-poster

Lynghamar, Roger <roger.lynghamar@helse-fonna.no>

23. november 2018 kl. 11:48

Til: "trude.rinaldo@hardangerraadet.no" <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

Kopi: "vibeke.lynghammer@odda.kommune.no" <vibeke.lynghammer@odda.kommune.no> ,

"Stig.Hope@ullensvang.herad.no" <Stig.Hope@ullensvang.herad.no>

Hei!

Eg ser du har sendt til feil e-mail adresse til meg, og har difor ikkje fått mailen din før Vibeke sendte den vidare til meg i går...

Når det gjeld responstider, så har eg sett gjennom vårt system og laga eit gjennomsnitt for utrykningar til dei forskjellige kommunane:

Odda Kommune – 14 minutt – Lengste utrykning – ca. 55 minutt

Ullensvang kommune – 33 minutt – Lengste utrykning ca. 50 minutt

Jondal Kommune 36 minutt – Lengste utrykning ca. 50 minutt

Gjennomsnittet er berekna ut i frå de ambulansen til ei kvar tid befinn seg. Lengste utrykning er frå Odda Ambulansestasjon.

Det er og viktig å merke seg at det er etablert akutthjelperar i lokale brannvesen med kortare responstid i Røldal, Odda, Lofthus, Grimo og Jondal.

Skulle det vera noko meir de lurar på, er det berre til å ta kontakt!

Vennleg helsing

Roger Lynghamar

Seksjonsleder

53651205 / +4792664841

Helse Fonna HF

www.helse-fonna.no**Trude Rinaldo** <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

23. november 2018 kl. 12:02

Til: "roger.lynghamar@helse-fonna.no" <roger.lynghamar@helse-fonna.no>

Hei Roger!

Takk for informasjon. Flott at me nådde deg ! Skal lagra rett adresse.

Mvh Trude

RESPONSTID
 * EIDFJORD
 * ULVIK
 * GRANVIN
 * KVAM

Trude Rinaldo <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

SV: Responstid på Ambulanse i Hardanger

3 e-poster

Østerås, Øyvind <oyvind.osteras@helse-bergen.no>

28. november 2018 kl. 22:12

Til: "trude.rinaldo@hardangerraadet.no" <trude.rinaldo@hardangerraadet.no>

Kopi: "Lekve, Arnt Inge" <amt.inge.lekve@helse-bergen.no>, "Sætre-Hansen, Otto" <otto.setre-hansen@helse-bergen.no>

Hei!

Her finner du oppdatert responstid for Hardanger. Ta kontakt med Otto eller Arnt Inge dersom du trenger en forklaring på hva tidene innebærer. Tidene er forklart i prehospitalet plan:

	Oppdrag rød respons	Via 113	Med responstid	Responstid-gjennomsnitt	Responstid median	Responstid 90%
Eidfjord 2017	55	37	27	20,1	15,0	39,8
Ulvik 2017	43	19	15	32,4	33,4	41,6
Granvin 2017	21	11	8	30,2	24,0	46,7
Kvam 2017	230	155	126	17,3	12,0	33,5
Eidfjord 2018	55	36	27	22,5	17,7	39,0
Ulvik 2018	34	17	14	29,5	30,9	37,4
Granvin 2018	29	21	17	26,9	25,6	36,7
Kvam 2018	206	147	123	20	16,9	33,8

2018: Pr 31.10.18

Lykke til!

Med vennlig hilsen

Øyvind Østerås

Avdelingssjef, avdelingsoverlege

Akuttmedisinsk avdeling

Fra: Trude Rinaldo [mailto:trude.rinaldo@hardangerraadet.no]

Sendt: 21. november 2018 13:58

Til: roger-lynghamar@helse-fonna.no; Mosevoll, Tone Daltveit; Silje Todnem; Arne Aksnes

Kopi: Arnved Lund; Bergljot Maria Veivåg; Jordal Harald; kwi@kvam.kommune.no; Knud-Erik Gissel; Linn Merete Østerbø; Reidun; Seim Olav; Siri Stuve; Stig Hope; Vibeke Lynghammer; Hans Petter Thorbjørnsen; Ingebjørg Winjum; Jostein Eitrheim; Jostein Ljones; Larsgard Jon; Roald Aga Haug; Ordfører Ullensvang herad; Thore Hopperstad; Tveit Anved Johan

Emne: Responstid på Ambulanse i Hardanger

Hei!

Hardanger ungdomsråd skal møta Hordalandsbenken på Stortinget tysdag 4. desember 2018

I den sammenheng treng eg oppdatert responstid for alle kommunane i Hardanger.

I 2017 sendte me denne uttalen på grunnlag av informasjon me fekk inn då.

Eg ber om oppdatert informasjon frå alle kommunane.

Vedlagt uttale til helseføretaka i 2017

--